

NUMMER 9

Grum skurk og uklædeligt sjusk: Iron Man på dansk

6. november 2022 af Thomas Tomcat

1

IRON MAN 1 — DE FEM MARERIDT

999999

Forfatter: Matt Fraction
Tegner: Larroca
Oversætter: Lars Kramhøft
Forlag: [Fahrenheit](#) / [Faraos](#)
Form: 20 x 30 cm i hårdt bind, 186 sider
Vejl. pris: Kr. 198,-
Udgivelsesår: 2022
Udgivelsesland: Danmark

Top-tunet superhelt-eventyr skæmmes af redaktionelt sjusk. Iron Man-historien *De fem mareridt* er en flot og medrivende action-thriller, men fordanskning og korrekturlæsning er mangelfuld.

Skurken i *De fem mareridt* er en psykopat, som hader Iron Man/Tony Stark og vil slå ham ihjel. Hans arbejde er at lave terror på bestilling, sprænge folk og ting i luften. Det tjener han godt på. Han er dygtig. Man følger ham øve sig på nogle mindre mål, mens han arbejder sig tættere på Stark. Realistisk og forfærdeligt. En god modstander for vor panser-klædte jernmand.

Historien suger mig ind, lige fra første side. Forfatter Matt Fraction er på hjemmebane og sætter fortællingens tempo fint. Behersker læserens opmærksomhed perfekt. Samarbejdet med tegner Larroca og farvelæggere D'Armata og Peru er lækkert. Det samlede resultat er næsten køligt overlegent, så dygtige er dette team. Det er godt skruet sammen og god underholdning.

Endvidere er Fraction kløgtig nok til at gøre skurken til barn af én af de gamle, fast tilbagevendende Iron Man-skurke, så sammenhængen i Marvel-universet lige får et vip med hatten. Ikke at det har nogen særlig betydning hvis man er ny Iron Man-læser og ikke er stødt på navnet *Stane* før. Stane junior gestaltes fint, man kommer til at kende ham ret hurtigt, uanset om man husker hans afdøde skurke-far eller ej.

Der er mange sider i albummet, så de seks hæfter med hoved-handlingen står ikke alene: der er blevet plads til hæfte nummer syv også. Det er en rigtig god idé, for terrorist-fortællingen er temmelig grum. I hæfte syv gæsteoptræder *Spider-Man*, og hans små-fjollerier giver en god kontrast til Tony Stark's tunge voksen-problemer.

Desuden tegner Larroca Spider-Man's dragt suverænt godt. Historien fungerer delvis som epilog og lander albummet blødt efter den hæftige omgang med bomber og trusler og død.

Larroca er dygtig til at tegne *tech* – Starks 3-dimensionelle computer-skærme, hans super-rustning og alt, hvad han ellers pusler med. Og den menneskelige anatomi og ansigter er også fint tegnet. Visuel sammenhæng i høj klasse. Man tror på Larrocas verden.

SØG

Søg

NYESTE KOMMENTARER

- Henning Andersen til [Grum skurk og uklædeligt sjusk: Iron Man på dansk](#)
- Kristian Bang Larsen til [Jordi Lafebre: Jeg elsker dig, men min karriere er vigtigere!](#)
- Thomas Tomcat til [Jordi Lafebre: Jeg elsker dig, men min karriere er vigtigere!](#)
- Jørgen Høgh til [Radio Rackham: Claus Deleuran](#)
- Thomas T til [Radio Rackham: Claus Deleuran](#)

FIND OS PÅ FACEBOOK

SENESTE INDLÆG

Satanisk sitcom
9. november 2022 0

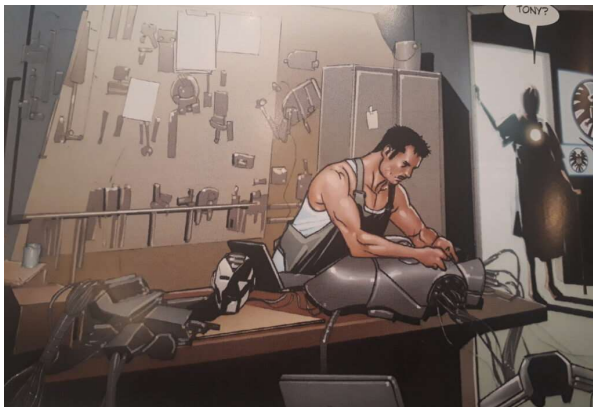
Jordi Lafebre: Jeg elsker dig, men min karriere er vigtigere!
8. november 2022 2

Grum skurk og uklædeligt sjusk: Iron Man på dansk
6. november 2022 1

Kat på hævnstogt
4. november 2022 0

Afsnit 47: Grumme fortrængninger og herlige sommerminder tørner sammen
2. november 2022 0

[NYHEDER](#) ▼
 [ANMELDELSER](#)
[INTERVIEW](#) ▼
 [FEATURE](#) ▼
 [PODCAST](#) ▼
 [SERIER](#) ▼
 [BLOG](#) ▼
 [KONTAKT](#) ▼

Et andet aspekt, fortællingen håndterer fint, er Starks playboy-personlighed. Uden at latterliggøre eller forholde sig ironisk. Sådan som eksempelvis forfatter-kollegaen Brian Michael Bendis gjorde, da han senere skrev figuren. Fraction er sober og realistisk i sin omgang med milliardærens seksualliv. Det kommer endnu tydeligere til syne senere. Altså i materiale, som forhåbentlig bliver udsendt i serien senere.

Godt sted at starte

Denne Iron Man-serie fra 2008 er rigtig godt valgt som begyndelse på en dansk album-serie. De syv sammenhængende numre her i bind 1 er en god start på et smukt bekendtskab for danske Marvel-læsere. Materialet har været udsendt på dansk før, men man må håbe, det bliver en salgssucces denne gang, for der er meget materiale at tage af. Fraction skrev omkring 60 numre i alt.

Albummet skæmmes dog af sjusk. Allerede i introen på side 2 kaldes Tony Stark "industrialist". Det er ikke et ord der bruges på dansk – vi siger entreprenør eller erhvervsmand.

Næste sætning: *"Tony har tunet sin opfindelse til at agere i kampagner i den mest moderne krigsførsel"*. På dansk kan man tale om en reklamekampagne eller en politisk kampagne, men det militære udtryk er ikke kampagne, vi siger felttog. Og det hedder krigsførelse. Ikke krigsførsel. I fortsættelsen af afsnittet står der *"drevet frem sit hjerte"*.

Og, og, og ...

Nu skal man jo ikke fylde en tegneserie-anmeldelse med korrekturlæsning. Men man skal heller ikke fortie fejlene. Det er betegnende, at jeg endnu ikke er nået til selve historien – jeg er stadig kun på profilsiden lige før indholdsfortegnelsen, og der er indtil videre fire småfejl. I en tekst på seks linjer. Jeg finder det ærgerligt, at det er standarden i et stort og flot album med lækkert papir og i stift bind.

Det positive om profilsiden: Det er sympatisk, at man oplyser at figuren første gang optrådte i et nummer af *Tales of Suspense* fra 1963. Og der er en lille reproduktion af bladets forside. En hyggelig detalje. God tradition, som her fortsættes fra tidligere danske Marvel-albums.

Kunsten at gendigte

En sidste fejl i fordanskningen, som jeg vil nævne, fordi jeg synes den er både sigende og morsom, finder man på side 22 i kapitel 4 (albummets sider mangler nummerering, men jeg har talt mig frem):

Her fortæller Stark bedste-veninden Pepper om sin bekendte Daniel Rand. Han siger i originalen "Kung-Fu guy, kind of a space cadet" – i Fahrenheit /Faraos udgave bliver det til "Kung-Fu fyr, en slags rum-kadet".

Udtrykket "He's a Space Cadet" har mig bekendt ikke en direkte pendant på dansk. Man kan forestille sig Stark sige "Kung-Fu type, lidt bims i bøtten". Man kan sikkert finde på noget endnu bedre. Men udtrykket rum-kadet giver ingen mening på dansk. Den eneste grund til, at jeg forstår sætningen, er, at jeg i forvejen kender det amerikanske slangudtryk. Hvis læseren ikke gør dét, er han chanceløs.

Det er et godt eksempel på, at fordanskning ikke kan udføres maskinelt. Det er ikke tilstrækkeligt at oversætte ét engelsk ord til ét dansk ord og så bare køre på. Man er nødt til (også) at kunne "gendigte" på det sprog, man oversætter til.

Det kræver, at man har kendskab til en masse idiomer, altså faste udtryk. Og formår at søge oplysninger om sådanne udtryk, hvis man støder på ét, man ikke lige kender. Samt opdyrke fornemmelse for, hvad man skal gøre, når der ikke findes et helt tilsvarende udtryk i kultur 2, som i dén kultur 1, man oversætter fra.

Det er ærgerligt, at forlaget lader den slags fejl smutte igennem den redaktionelle behandling. Der er i hele albummet en del af denne slags fejl, ligesom at der er sætninger, som ikke klinger dansk, ord der er fejl-oversat samt tastefejl. Små banale irriterende.

Man kan sagtens læse albummet og have fornøjelse ved læsningen. Men ærgerligt, dét er det.

Når man vil have moderne superhelte-underholdning, bliver kvaliteten ikke meget bedre end hér. Men hvis klatten skal køres hjem i Danmark, er forlaget nødt til at stramme hårdt op på fordanskning og øvrig korrektur. Det kunne blive et langt bedre produkt. Udstyret er skide flot. Men lige nu har jeg fornemmelsen af at sidde med en vare, der kun næsten er færdig til at blive sendt ud.

Ærgerligt, når alt andet spiller.

 VI ELSKER TEGNESERIER
– og vi snakker om dem på Facebook. Kom og vær med!

📖 Iron Man, Matt Fraction, Marvel, Larroca

DEL PÅ [f](#) [t](#) [@](#) [G+](#) [in](#) [t](#) [✉](#)

Thomas Tomcat
Blev afhængig af det ugentlige Anders And som barn. Har lige siden arbejdet på udvidelse af min tegneserie-horisont. Med stor fornøjelse.

[<](#) **FORRIGE ARTIKEL**
Kat på hævn

NÆSTE ARTIKEL
Jordi Lafore: Jeg elsker dig, men min karriere er vigtigere! [>](#)

MÅSKE KAN DU OGSÅ LIDE

Afsnit 45: Krig i tegneserieverdenne
18. september 2022 af [Mads Bluhm](#) [🗨 4](#)

Det udkommer i august
4. august 2022 af [Felix Kühn Paulsen](#) [🗨 2](#)

1 KOMMENTAR